

Міністерство освіти і науки України
Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

I ПРОГРАМА

**для проходження виробничої практики здобувачами другого
(магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 204 - технологія
виробництва і переробки продукції тваринництва ОПП «Кінологія»**

м. Кам'янець-Подільський
2020 р.

УДК 636

Укладачі:

Цвігун Анатолій Тимофійович

професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва та кінології, доктор сільськогосподарських наук

Шуплик Віктор Вікторович

Щербатюк Наталія Володимирівна

Євстафієва Юлія Миколаївна

доценти кафедри технології виробництва продукції тваринництва та кінології, кандидати сільськогосподарських наук

*Методичні рекомендації та програма практики рекомендовано до друку методичною радою Подільського державного аграрно-технічного університету
(протокол № 1 від 23 вересня 2020 р.)*

Рецензенти:

Супрович Тетяна Михайлівна

завідувач кафедри гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби Національної поліції України, доктор с.-г. наук, професор Подільського державного аграрно-технічного університету

Любинський Олександр Іванович

завідувач кафедри екології, доктор с.-г. наук, професор Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка

Методичні рекомендації і програма для проходження виробничої практики здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 204 - технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, ОПП «Кінологія» / А.Т. Цвігун, В.В. Шуплик, Н.В. Щербатюк, Ю.М. Євстафієва – Кам'янець-Поділ., 2020. – 16 с.

Виробнича практика є важливою ланкою організації навчального процесу на заключному етапі підготовки фахівців зі спеціальності 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, ОПП «Кінологія» і проводиться згідно розробленої програми.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ	6
2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ОПАНОВУЮТЬСЯ НА ПРАКТИЦІ	8
2.1. Практика дресирування та використання собак.	8
2.2. Розведення та відтворення собак.	9
2.3. Службове собаківництво.	9
2.4. Системи живлення службових собак.	9
2.5. Методики і техніки дресирування собак.	9
2.6. Охорона праці	9
2.7. Матеріал і методика досліджень	10
2.8. Теоретичне обґрунтування дослідження	10
3. СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ..	10
4. ЗАХИСТ ЗВІТУ	11

ПЕРЕДМОВА

З розвитком ринкових відносин виникає необхідність удосконалення фахової підготовки спеціалістів спеціальності 204 «ТВППТ» ОПП «Кінологія». Тому, практична складова є невід'ємною складовою процесу підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах і проводиться в кінологічних центрах Національної поліції України.

Виробнича практика є важливою ланкою організації навчального процесу на заключному етапі підготовки фахівців зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» ОПП «Кінологія» і проводиться згідно розробленої програми. Загальна тривалість практики – 270 годин. У період практики здобувачі вищої освіти поглиблюють свої теоретичні та практичні знання з: практики дресирування та використання собак, розведення та відтворення собак, службового собаківництва, системи живлення собак, методики і техніки дресирування собак і охорони праці.

Метою цих методичних рекомендацій є надання допомоги здобувачу вищої освіти з проходження спеціально-технологічної практики, проведення зрівняння та аналізу теоретичних положень із практикою їх застосування. Проводиться критичний аналіз та подаються пропозиції щодо їх покращення.

Важливою ланкою виробничої практики є продовження наукових досліджень або підготовка матеріалів для дипломного проектування та до захисту звіту з практики. Тому, виробнича практика є невід'ємною складовою державної атестації випускників спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» ОПП «Кінологія».

Перед від'їздом на виробничу практику студенти проходять інструктаж з охорони праці;

- вивчають методичні рекомендації та програму практики;
- остаточно визначаються з темами дипломної роботи (проекту);
- отримують письмове завдання на дипломну роботу;
- опановують методику проведення досліджень та спостережень відповідно до теми дипломної роботи (проекту);
- опановують літературу та готують теоретичне обґрунтування досліджень за темою дипломної роботи;

- розробляють розділ випускної роботи матеріал і методика досліджень.

Студенти відправляються на виробничу практику на підприємства з якими уклали угоди.

Одержують супровідну документацію, отримують направлення на практику та реєструються в журналі.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Завдання виробничої практики: підготовка здобувачів вищої освіти до самостійної роботи на виробництві у якості інженерів-технологів не залежно від форм власності; набуття практичних навичок щодо організації виробництва і його управління; збір матеріалів за темою досліджень для виконання випускної роботи відповідно до індивідуальної програми.

На період практики за кожним здобувачем вищої освіти закріплюється науковий керівник, який одночасно є науковим керівником його дипломної роботи (проекту). Він перевіряє письмовий звіт здобувача вищої освіти, оцінює виконання та кваліфікацію роботи, оформлення індивідуального завдання, підготовку доповіді, виступу тощо; у тісному контакті з керівником практики від виробництва контролює проходження практики згідно програми; у складі комісії приймає диференційований залік з практики.

Здобувач-практикант разом із керівником практики від господарства, розподіляє час, відведений на практику, з таким розрахунком, щоб у повному обсязі охопити кожну дисципліну (табл. 1).

Таблиця 1

Розподіл спеціально-технологічної практики за дисциплінами

№ п/п	Назва дисципліни	Тривалість годин
1	Практика дресирування та використання собак.	34
2	Розведення та відтворення собак.	34
3	Службове собаківництво.	34
4	Системи живлення службових собак.	34
5	Методики і техніки дресирування собак.	34
6	Охорона праці	34
7	Матеріал і методика проведення досліджень, відповідно до теми дипломної роботи (проекту);	34
8	Теоретичне обґрунтування обраного дослідження	32
9	ВСЬОГО	270

Кожний день у щоденник заносяться записи про виконану роботу із зазначенням обсягу відповідно до програми за формою, наведеною у додатку 1.

Додаток 1

Щоденник практики

1. Календарний графік проходження практики.
2. Робочі записи під час практики.

У період практики здобувач вищої освіти бере участь в організації виробничих процесів на підприємстві, постійно працює в тісному контакті зі спеціалістами вищої та середньої ланки і, по можливості, виконує їх функції.

Рекомендується здобувачу вищої освіти в період практики працювати на виробничих посадах.

Керівник практики від навчального закладу: встановлює зв'язок з керівниками практики від підприємства: складає індивідуальні робочі програми проведення практики; розробляє тематику індивідуальних завдань і перевіряє їх виконання, надає студентам методичну допомогу; бере участь у розподілі і переміщенні студентів за робочими місцями згідно з програмою практики; у період практики оцінює результати виконання програми практики, перевіряє письмовий звіт студента, оцінює виконання та кваліфікацію роботи, оформлення індивідуального завдання, підготовку доповіді, виступу тощо.

Загальне керівництво практикою здобувачів вищої освіти на підприємствах покладається на керівника підприємства, заступника або одного з провідних фахівців, про що вказується в договорі про проходження практики.

Керівник практики від підприємства: проводить інструктаж здобувачам вищої освіти з техніки безпеки, охорони праці; знайомить практикантів з організацією робіт на конкретному робочому місці; надає згідно з робочою програмою студентам місця практики, забезпечує найбільшу ефективність її проходження; забезпечує виконання погоджених з навчальним закладом графіків проходження практики за структурними підрозділами підприємства; надає практикантам можливість користуватися наявною літературою, необхідною документацією; забезпечує і контролює дотримання практикантами правил внутрішнього розпорядку; створює необхідні умови для засвоєння практикантами нової техніки, передової технології, сучасних методів організації праці тощо. З цією метою разом і керівником практики від навчального закладу організовує для практикантів консультації з професійних навчальних дисциплін за рахунок годин, передбачених програмою практики; оцінює якість роботи практикантів,

складає виробничі характеристики з відображенням у них виконання програми практики, якості професійних знань та умінь, відношення здобувачів вищої освіти до виробничої і громадської роботи, виконання індивідуальних завдань, організаторських здібностей, участі в засвоєнні нової техніки і технологій тощо; забезпечує здобувачів на час проходження практики на робочих місцях захисним одягом, взуттям та іншими індивідуальними засобами захисту, по можливості гуртожитком чи іншим місцем проживання; надає допомогу у підборі матеріалів та забезпечує поголів'ям при організації досліджень для виконання магістерських робіт.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ОПАНОВУЮТЬСЯ НА ПРАКТИЦІ

2.1. Практика дресирування та використання собак.

Проходячи практику здобувач вищої освіти повинен відпрацювати наступні питання: методики підготовки собак з навиків слухняності(встановлення контакту дресирувальника з собакою; привчання собаки до клички; привчання собаки до нашійника, шлеї, повідка, намордника; привчання собаки переходити у вільний стан; підходити до дресирувальника; до руху поруч із дресирувальником; до команди стояти, сідати і лягати, подолання перешкод); методики підготовки собак до розшукової служби (привчання до навиків захисту, пошуку людини, до вибирання запахових предметів та слідів людини, до обшуку місцевості та будинків, пошук людини у транспортних засобах); методики підготовки собак з пошуку наркотичних засобів, зброї, грошових банкнот тощо (привчання собак до здобуття предметів, до диференціювання шуканої речовини в різних умовах); методика підготовки собак до вартової служби.

2.2. Розведення та відтворення собак.

При проходженні практики із розведення та відтворення собак потрібно розглянути та відпрацювати наступні питання: основи анатомії собак, умови утримання собак, основні поняття генетики собак, методи генетичної селекції, фізіологія відтворної системи собак, контроль за перебігом вагітності, проходження родів, причини безпліддя собак,

2.3. Службове собаківництво.

Походження і еволюція домашніх собак, анатомія і фізіологія, ріст і розвиток, конституція і екстер'єр собак, загальні принципи облаштування пітомніка, комфорт тварин, облаштування приміщень пітомніка, гігієна та контроль впливу шкідливих факторів, розвиток поведінкових навичок у собак.

2.4. Системи живлення службових собак.

Історія розвитку собаківництва і породи службових собак. Аспекти поведінки собак пов'язані з годівлею. Найбільш часті порушення харчової поведінки. Потреба собак у поживних речовинах. Корми та кормові добавки для собак. Годівля службових собак. Фактори зміни харчових потреб собак. Захворювання пов'язані з неправильною годівлею собак.

2.5. Методики і техніки дресирування собак.

Поведінка тварини в навколишньому середовищі. Домінуюча реакція і її значення в дресируванні. Вплив умов навколишнього середовища на дресирування. Механічний метод дресирування собак. Смаковозаохочувальний метод дресирування. Контрастний метод. Метод подражання. Тренування службових собак. Тренування розшукових собак.

2.6. Охорона праці

Створення безпечних умов праці на робочих місцях, види та порядок проведення інструктажів з охорони праці; дотримання правил безпеки праці під час організації та виконання технологічних процесів, робіт з приготування та роздавання кормів, експлуатації транспортних засобів, машин, обладнання, утримання собак; організація та проведення навчання працівників з охорони праці, забезпечення системи пожежного захисту, розробка та впровадження заходів щодо поліпшення

умов праці та безпеки виробничих процесів, контроль стану умов праці та безпеки виробничих процесів; безпека праці під час поводження з тваринами, вимоги безпеки щодо транспортування, переміщення, безпека праці під час догляду за тваринами, хворими на заразні хвороби.

2.7. Матеріал і методика досліджень

При написанні даного розділу звіту потрібно провести консультацію із науковим керівником випускної роботи і в даному розділі описати на яких тваринах проводилось дослідження в яких умовах утримання і годівлі, якого віку були тварини. Крім того використовуючи знання із дисципліни методика наукових досліджень провести опис використаних методик із приведенням авторів та посилань із яких джерел їх одержано. Даний розділ пишеться відповідно до теми випускної роботи і використовується при написанні випускної роботи.

2.8. Теоретичне обґрунтування дослідження

В даному розділі проводиться теоретичний аналіз обраної теми випускної роботи, окреслюються основні етапи розвитку наукової думки із даного питання. Стисло критично висвітлюються результати роботи попередників із приведенням посилань на відповідні джерела інформації. Варто назвати ті питання що залишились невивченими, або слабо вивченні. Бажано закінчити даний розділ узагальнюючим висновком і резюме стосовно необхідності проведення свого дослідження. При написанні даного розділу бажано використовувати літературні джерела останніх років (не пізніше 2000 року).

3. СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

До складу звітної документації обов'язково повинні входити такі матеріали:

1. Титульний аркуш.
2. Повідомлення про прибуття.
3. Договір.
4. Щоденник.
5. Звіт.

Звіт повинен містити вступ, основну частину (відповідно до табл. 1), висновки, пропозиції, додатки.

Загальний обсяг звіту повинен складати до 40 сторінок рукописного тексту. Важливо, щоб звіт був написаний грамотно, літературною

мовою, основні положення формувалися чітко і ясно. Звіт повинен бути обов'язково проілюстрований фотографіями та табличним матеріалом;

- щоденник практики (вихідний день - неділя) у відповідності до вимог наведених у додатку 1, в якому повинні бути відображені всі програмні питання з висвітленням конкретної участі та набутих практичних навиків, з підписами керівником практики від підприємства проти кожного дня практики, в кінці підписаний керівником господарства і завірений печаткою;

- інші заповнені документи первинного обліку, що ведеться в господарстві.

- зразок титульної сторінки звітної документації та звіту додається (додаток А).

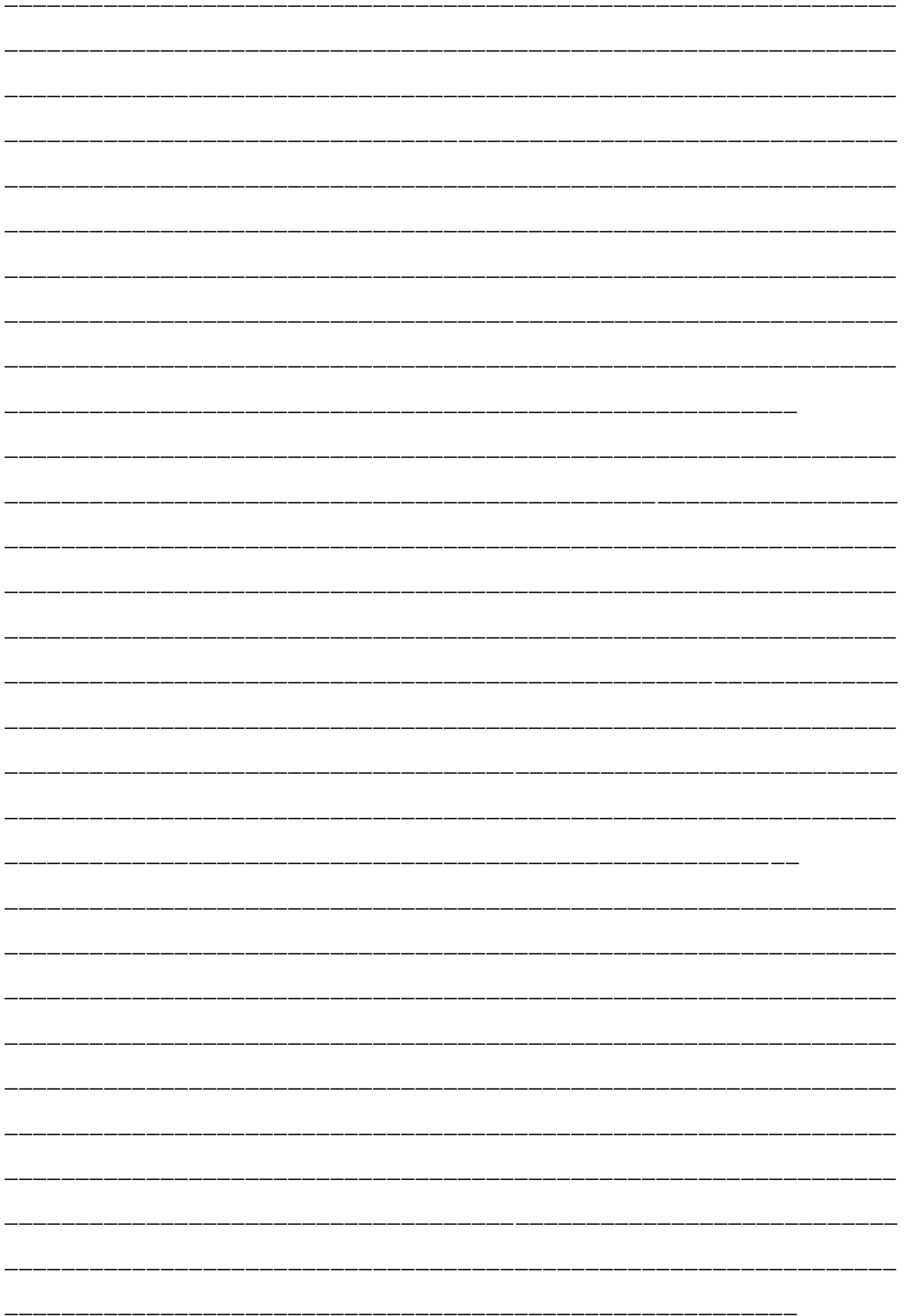
4. ЗАХИСТ ЗВІТУ

Звіт у оформленому вигляді здається на кафедру технології виробництва продукції тваринництва та кінології, в двотижневий термін після повернення студентів із практики.

Захист проводиться на засіданні комісії, затвердженої розпорядженням деканату.

Під час захисту студент коротко викладає зміст виконаної роботи, робить висновки і пропозиції виробництву щодо покращення рівня господарської діяльності, відповідає на запитання членів комісії.

При оцінюванні практики комісія перевіряє наявність усіх необхідних документів, набути студентом практичні навиків, повноту викладення програмних питань у щоденнику, оформлення звіту про практику, висвітлення в доповіді результатів практики, відповіді на запитання, аргументованість висновків та пропозицій виробництву.

Навчально-методичне видання

Цвігун Анатолій Тимофійович
Шуплик Віктор Вікторович
Щербатюк Наталія Володимирівна
Євстафієва Юлія Миколаївна

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

I ПРОГРАМА

**для проходження виробничої практики здобувачами другого
(магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 204 - технологія
виробництва і переробки продукції тваринництва ОПП «Кінологія»**

Друк трафаретний.
Папір офсетний. Тираж 20. Гарнітура Таймс.
Ум. друк. арк. 0,66.

Оригінал-макет – Г.С. Чолійчук, кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології, Подільський державний аграрно-технічний університет, вул. Шевченка, 13